

SETMANARI IL·L·STRAT. DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES
 Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

¡¡ 32 planas de Folletí !!

¡50 OBRAS ESCULLIDAS EN PREPARACIÓ!

Doble folletí del drama en tres actes

RIALLAS Y PLORALLAS

Al número vinent se publicarán las 4 planas finals de la comedia *Riallas y plorallas*; 16 planas de la comedia *Las ametllas d Arenys*, y las 12 primeras del quadro dramátich *Vida y mort*.

Crónica

A Casa la Ciutat

Ab la solemnitat consuetudinaria va tenir lloch lo 26 del prop passat Febrer, en lo Saló de Cent, la festa organísada pera la colocació del retrato del gran Frederich Soler, á la galeria de catalans il-lustres.

L' auditori era selecte y los traballs escullits pera llegir aquella vetlla, bastan ells sols pera patentisar lo valer del home á qual memoria rendían tribut los congregats.

Soler te ben merescuda l' honra de formar en la notable galeria de catalans il-lustres que l' Ajuntament barceloní acobla dins los murs de son Palau, y més enllá nem d' anar pera perpetuar son recort, puig lo deute que Catalunya te contret respecte al fundador de nostre Teatro, es de naturalesa tal, que may farém prou pera pagarlo.

La nota culminant de la sessió fou lo discurs biográfich llegit per l' insigne literat catalá don Joseph Feliu y Codina, treball que á la elegancia de la forma, reuneix tal acopi de consideracions respecte á la labor realísada per Frederich Soler, qu' ell constituheix per sí sol un monument alsat al grau autor y fundador del Teatro de nostra terra.

Després de llegida l' obra de Feliu, be pot dirse que l' inolvidable Soler va acompanyat per

los esplendorosos raigs de la gloria fins diu sa propia tomba, y que l'hermosa fada que presidia sas gestacions literarias y que l'ha dut pas á pas fins á reposar en lo temple de l'immortalitat, vetlla encara afanyosa son llit de mort.

Acabém aquestas apreciacions ab un prech al nostre Ajuntament: per lo general, al repartir las *Biografias* després de impresas, ellas arriban sols á circular entre estret clos de personas, intel·ligents si, pero curtas en número. En la majoria dels cassos aixó está be, y no es pas criticable. Mes en lo cas present som de parer que lo poble te dret á possehir una reliquia de son fill predilecte, cosa que pot cumplirse fent, apart de la edició oficial, una numerosa tirada del treball del senyor Feliu, traduhit á la llengua catalana, tirada que deuria repartirse ab profusió y acert.

Y si fos escoltada nostra veu fariam no sols justicia perpetuant la memoria de Soler, sino que fariam un favor al poble, ja que lecturas com la de que parlém despertan emulació y contribuheixen de manera directa á la formació de son caràcter moral.

J. BRÚ.

Teatro Catalá

LO SECRET INVOLABLE.

Drama en 3 actes y en vers, original de D. Esteve Serra, estrenat la nit del 21 de Febrer en l'«Associació de Catòlics» de Sabadell.

Novament tenim que felicitar al senyor Serra per son nou triomph en la escena catalana. Los grans efectes de que está adornada l'obra, lo interessant y ben desenvolhat argument exornat ab brillant versificació, foren motius perque lo numerós auditori que omplia lo saló correspongués al desitg de son autor, colmantlo d'aplausos al final de tots los actes, fent que junt ab sos intérpretes se presentés al palco escénich varias vegadas —J. F.

ONCLES Y NEBOTS

Humorada en un acte y en vers, original dels senyors Angel Ribas y Rafel N. Oller, estrenada la tarde del 28 en lo teatro del «Patronat del Obrer.»

Encara que á l'argument li falta novetat, está prés desde un punt de vista molt simpátich, ja que fent riurer, tanca una llissoneta de moral que fa dita obra molt recomenable.

Los senyors Cuspinera, Segura, Aznar y Navarro, encarregats dels principals papers, junt ab els autors, sortiren á rebre los aplausos de la concurrència. —V.

LOS PECATS DELS PARES

Saynete en un acte y en prosa, original dels senyors B. Nani, Jep de l'Arpa y J. Rovellat, estrenat en la societat «La Banyia Graciense», la nit del 28 de Febrer.

Los autors d'aquesta obreta feren passar un bon rato á la numerosa concurrència que omplia lo bonich local d'aquesta lluhida societat.

Es un conjunt de ben trobadas situacions, todas ellas saturadas de xistes; te un argument fácil, pero bonich y s'veu que sos autors han estudiat molt bé 'ls tipos.

Lo desempenyo fou molt acertat, á cárrech de la senyoreta Arasa, y 'ls senyors Mir, Canadés, Figuerola, Sebé y Bó, especialment lo senyor Mir, que ab sa graciosa mímica feu riurer de vritat.

Al abaixarse el teló foren cridats en mitj de molts aplausos los autors.—S.

Diada d'hivern

‘Ls bells raigs del daurat sol
forta nuvolada apaga
y tot ell rublert de dol
pas mostrarne al mon no vol
la pura claror qu' amaga.

Boyra espessa de negror
que 'l blau del cel embolealla,
després d' hórrit y llarch tró
esclata en ruixim com plor
qu' envers la terra devalla.

L' hermós, timit aucellet
qu' alegre cansó armoniosa
cantava bo y satisfet,
ara arraulit per lo fret
entona sols trista glosa.

Fullas plenas de grogor
de las branca arrancadas,
al arriar la tardor,
per lo ver esferehidor
han sigut arreballadas.

Tot fa veni feretat,
tot pena amarga respira
en lo camp y en la ciutat,
sols lo Montseny coronat
de blanca neu, gay se mira.

També dins de lo meu cor
apar d' hivern la diada,
omplenada de tristor,
perque no 'm don' son amor
la meva hermosa estimada.

FERRÁN CANELLAS.

Fernando Póo

Hi ha l'arbre del pá. que, ni deixant de existir, trobaria un digne suplent ab los plátanos, que 's un dels menjars ja empleats pels negres en substitució del pá verdader. L'arbre del pá fa un fruyt de la forma d'una patata de Málaga, essent la pela del color vermellós que aquesta te. Sas propietats alimenticias son reconegudas per tan bonas y nutritivas com l'aliment del qual preu lo nom.

Hi ha també l'arbre de l'aygua, ó be sia un arbre que de sas arrels que penjan, de desde sa copa (cosa estranya que luego descriuré), tallantne un tros d'un metro no més, dona una aygua clara y fresca que res te d'envejar á la que neix de la terra.

Y no son sols aquets dos principals aliments los que 's troban dins lo bosch barrejats entre 'ls milers d'arbres, qual fusta es una vera riquesa, sino que hi ha la sabrosa *pinya*, tan rica com la de América, á la que, com tothom sap, s'anomena la reyna de las fruytas; hi ha *malangas*, especie de patatas de tamanyo extraordinari; *mangos*, que tenen la forma d'un cor, essent son gust molt pronunciat á resina; *aguacates*, fruyt que per entremés es dels més gustosos que hi ha, y la *banana*; *taronjas*, *Ulimons*, *guayabas*, *cocos*, etc., ab tal abundancia, que ni ab mil anys de menjarne tots los habitants d'aquesta isla no 'ls acabarian, puig que hi ha una extensió de bosch d'unas 16,000 hectáreas.

Com á arbres de fustas bonas, hi ha *ebanos* de corpulencia extraordinaria; *bocapins*, d'una altura considerable; *tecas*, qual fusta es fortissima y s'emplea per la edificació de casas, y en algunas regions s'hi dona l'*sándalo*, tan apreciat per l'aroma que despedeix.

Y no 's limita á regalarnos aixó aquesta fecunda terra, puig que tenim riquesas que no s'aprofitan per faltarnos elements, que després diré, com son lo conreu de la vainilla, la canya de sucre, la extracció del cotó, lo conreu del tabaco, que es de primera, y la quina en las regions elevadas.

De cap d'aquestos productes tant importants se'n treu resultat, perque seria indispensable un'altra classe de protecció de la que 'ns dispensa l'govern. Seria precís que 's portessin aquí maquinarias completas, y avuy, á pesar de existir companyias molt bonas qu'explotan lo comer en aquesta isla, no 's fa perque no hi ha en tota sa extensió ni un mal maquinista que pugua arreglarlas en cas de desperfectes, puig que 's tem, y ab rahó, que la maquinaria aquí, parada sols quinze días, ab l'humitat que hi ha, es pert per complert, no essent los beneficis que

reportarian los propis productes tal com las perduas que ocasionarian.

Los únichs productes que avuy s'aprofitan de la terra y ab ells se fá lo negoci, son lo cacau, café y l'*mangó* (ametlla de palma), de la que fan los indígenas l'oli del mateix nom.

Avuy conta aquesta isla ab deu mil hectáreas de terreno que 's conreuhan, y tots ells están plantats de 'ls dos primers productes citats, aixó es, de cacaus y café.

Per ésser tant coneguts, crech no estará de més fassi una lleugera ressenya de la manera que 's preparan, comensant per descriurer las plantas.

Lo cacau té una alsada, quan es al fort de sa producció, de uns tres metros. Per arribar á dit estat, aixó es, al de produhir, han de passar quatre anys. Sa forma es la d'un arbusto, de fullas llargas y punxagudas, d'una llubentor y color com lo llorer. Lo fruyt va enclós dins d'una pinya de la forma d'un llimó, pro mes llarga, essent son color la d'una taronja. Cada pinya guarda en son interior de trenta á trenta cinch grans de cacau, lo primer any de producció, y de quarenta cinch á cinquanta quan está ja en ple producte.

Aquestas pinyas, en lloch de estar agafadas á las brancaes del arbre, ho estant en lo tronch, comensant ja en son peu y recurrentlo tots, essent las més grossas generalment las que 's troban prop de terra, perque com es consegüent reben mes sava.

Un cop partidas ditas pinyas, los grans 's posan dins d'unas tinas per ferlos fermentar, lo qual se logra (per deixar lo cacau en estat de secarse) als dos días, si 's vol d'un color clar, y als tres si 's desitja més fosch. Una vegada ha fermentat, se posa ab uns *taulers*, qual fondo es de tela metálica, á secarse al foch en lo temps de plujas, ó al sol en épocas de calor. La cullita dura sis mesos, durant la qual 'ls primers arbres qu'han rendit sos fruyts tornan á produhirlo altra vegada. La cullita comensa generalment á primers d'Octubre, y al finar comensa la del café.

Te l'arbre del cacau un enemich terrible, y las pinyas un altre. Lo del arbre es una especie de cucu que comensa essent *larva*, passant al poch temps á tenir la forma d'un escarbat, y quan ja es gros te alas. Aquest cucu s'introdueix per las arrels al cor del arbre y 'l seca per complert, pro 'ls negres que cuydan las plantacions l'extrauhen avans de deixarlihi penetrar, sols escarbant la terra ab los dits.

La pinya te per enemich un animal en forma d'un *tau* que se'n diu *crompich*, l'que, introduhintse en ella per la part del manech, se menja 'ls grans.

(Seguirá).

LLUIS DE MARTORELL.

Clàssichs Italians

METASTASIO

A Roma (13 de Janer de 1698) nasqué Pere Trapassi y Galastri, que ja de petit doná probas de son talent, que baix la direcció y protecció del sabí Vicens Gravi-

na, feren d' ell un poeta excel·lent. Per indicació de Gravina cambiá son apellido *Trapassi* per la forma grega *METASTASIO* ab que 'l coneixem.

Derrotxada la fortuna que al morir li dexés son protector, marxá á Nápol, ahont conegué y s' enamorá de la excel·lent cantatriu Mariana Bulgarelli, coneguda per la *Romanina*, pera qui compongué *Gli Orti Esperidi*, que agradá molt y 'l feu autor popularíssim. S' ajuntá ab ella y li escrigué l' *Adriano*, *Demofoonte*, *Olimpiade*, *Giusseppe riconosciuto* y *Betulia liberata*.

Quan morí la Bulgarelli, (1734) sos dramas, si bé agradaren com tot lo seu, 's resentian de la bona interpretació que 'ls hi daba s' aymada.

Vritat es qu' imitá als poetas grechs é inglesos, y que la *Clemenza di Tito* 'ns recorda al *Cinna* de Corneille, y que 'l *Demofoonte* s' assembla á nostra *Inés de Castro*; pró s' ho arreglaba tan bé, qu' ho feya semblar original, lo que feu dir d' ell que *lo que tocaba 's tornaba or*.

Las millors composicions son: *La clemenza di Tito*, *Gioas*, *Re di Giuda*, *Achille in Sciro*, *Atilio Regolo* y *Temistocle*.

Sigué obsequiat y felicitat per prínceps y reys. Lo descontentadiç Voltaire mateix, 's feu son amich y li elogiá moltes produccions. Tenia molt bon caràcter y 's feya molt simpátich en lo tracte, y apart certas debilitats no molt disculpables, mereixia l' estimació general, que conservá fins que morí (12 d' Octubre de 1782) á Viena.

FRANCISCO DÍAZ PLAZA.

Espurna

Que sens' cor no 's pot viure
 pensa tothom
 y jo, contra 'l que afirman
 fins los doctors,
 sé que durant la guerra
 sufríne molt,
 tenia 'l cos á Cuba
 y á Espanya 'l cor.

SURISENTI.

Llista de la Suscripció voluntaria al acte de adhesió y simpatía á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ab motiu de la condemna recaiguda en lo procés promogut per lo descubrimient del plagí *La Suripanta*.

Segueixen los senyors següents:

Emili Majem. — Joan Company. — Francisco Cupóns. — Salvador Navarro. — Silvestre Anglada. — Adriá Ferrán. — Joan Sarrado. — Joan Serra Barris. — A. V. — S. M. y T. — Andreu Roca. — Antón Clarét. — Artur Vicens. — Roch Torruella. — Rafel Casulleras.

ESTAT ACTUAL:

Número d' adhesions, 401. — Pessetas, 576'25.

Se recullen adhesions y cantitats á l' Administració d' aquest periódich y al domicili del tesorero, Raurich, 6, «El Ingenio».

S' agrahirá la prompte entrega de las llistas que circulan entre societats y particulars.

Abandonada

(DE JOAN DE DEUS)

—Digam, tú, tendre angelet,
 pobre noya, ¿per qué ploras?

—Ploro de fret y de fam...

y pel mon vaig tota sola,
 com aucell que cau del niu
 tot just li ha surtit la ploma.

—¿Y ta mare?... ¿ja no 'n tens?

—No la he conegut ni un' hora;
 puig d' ensá que soch al mon
 sempre he anat perduda y sola.

— ¡Ay! ets més felís que jo...

que tenia mare y... es morta.

Traducció de F. MARIO.

Las cosas claras

Descendint á l' altura.

Cada volta que llegim en un periódich exposar francament, sense apassionaments de cap mena, los defectes, ó bellasas de las obras, pertanyin al género artístich que 's vullga, nos alegrém, y desitjariam donar un' encaixada franca á son autor, y li diriam: aixis deuria obrar sempre la premsa; res de favoritisme; val una obra, dedicarli tots los elogis que 's fassi mereixedora; no val, exposar ab coneixement de causa y net y clar los seus defectes.

Desgraciadament, molts, inflats pe 'l bombo que 'ls ha fet algun amich periodista, per compromís, ó per atencions degudas y sense coneixement de lo que tractan, han prosseguit avant en sas tentativas, sense cuidar-se de corretjir defectes qu' en son principi tenian esmena, y després han sigut sempre la nota falsa de totas las sevas obras.

Si sempre s' haguessin dit las cosas ab tota claretat, nó s' exclamarian los autors quan las sevas obras s' analisan, ni algun d' ells tindria lo valor d' ofendrer grosserament al qui, ab tots los drets, exposa al públich sos errors y defectes.

Bona mostra 'n tenim ab los que governan en aquella casa qu' un dia ab rahó ostentaba lo títol de Teatro catalá, que no tenintne prou ab lo desgabell que allá han sembrat, cada volta que incorran en una nova etzagallada, y veuhen en algun periódich que se 'ls crida al ordre, saltan endemoniats com si 'ls hagués fiblat una abella, y fins tenen la poca táctica de volguerse vindicar, menysprehuant al qui ab tot dret pot ocuparsen.

Que borriu d' una vegada lo títol de Teatro catalá; substituheixinlo per lo de establiment ahont se posan mitjas solas y talons á obras dramáticas tan barruerament com puga ferho lo més xapósser ataconador d' escaleta, y veuran com los amants del teatro de la terra lo deixan en pau, no ocupantse més, ni recordarse de que al mon siga, puig ab tot lo que no sigui lo de casa, los te completament tranquils que ho des-trossin com millor los hi sembli.

MANEL ARAGALL

Los dos cunills

(IMITACIÓ DE IRIARTE)

Pel mitj d' unas matas
de gossos seguit,
no diré corria,
volaba un cunill,
quant surt del catau
un altre y li diu:
—Company, ¿qui t' empeny
que corras aixís?

—Dos murrís llebrés
que 'm venen seguint.
—Ja 'ls veig, mes no sou
llebrés com tú dius.
—¿Qué son?—Cunillés
de mena y dels fins.
—No enténs res de gossos.
—¡Si 'ls conech dormit!
—Llebrés, repetesch.
—Cunillés, jo 't dich.

Y mentres disputan
tossuts los cunills,
arriban los gossos
y 'n fan mil bussins.

Aquells que per cosas
de molt poch profit
deixan lo que importa,
que aprenguin aquí.

TEODORO BARÓ.

Servey de fora

BERGA.—Diumenge, 28 de Febrer, se representá en lo «Foment Católich» lo hermós drama en tres actes *La marca de foch*, quin desempenyo siguié bastant regular, distinginshi d' un modo especial los joves Rostas y Tuyet en sos respectius papers de *Desconegut* y *Francisco*, que hi ratllaren á gran altura.—J.

MANRESA.—La nit del passat diumenge tingué lloch en lo «Teatro Conservatori» una variada funció á benefici del Senatori Provincial, organizada per las societats manresanas.

Se representá l' aplaudida obra de Soler *Lo Didot*, en quina execució hi prengueren part aplaudits aficionats d' aquesta ciutat.

Lo reputat concertista de contrabaix, senyor Vallés, tocá duas escullidas pessas del seu repertori.

Las notables societats corals «Sant Joseph» y «La Unió Manresana», cantaren celebradas composicions.

Hi hagué aplausos per tothom.—J. C.

SANS. — La Societat «La Familiar Obrera», posá en escena una obra, en quin desempenyo varen lluhirse molt las senyoras González, Caparó y Busutil, com també 'ls senyors Bozzo, Guardia, García y Rumen.

Acabá ab lo jugueta *Parells y sanás*.

Al «Porvenir», la companyia que dirigeix lo senyor Baqué, obtingué també molts aplausos ab las obras posadas en escena, sobressurtint lo senyor Magriñá.

La Societat «La Violeta» posá en escena *La Colometa*.—E. C.

SANT FELIU DE GUIXOLS.—Ab molt bon éxit va representarse en lo «Teatro Goula» lo día de Dijous Gras, una parodia de *D. Juan Tenorio*, escrita ab molt bona sombra per dos individuos d' aquesta població. Al final de la representació foren demanats los autors, y aquets tingueren la ocurrencia de fer surtir dos gats, ab lo que justificaren més, qu' ells ho eran *dels frares*.

Lo desempenyo, á cárrech de la secció dramática de la societat «La Perla Guixolense», siguié bo. Estigueren molt acertats los senyors Carre-ro, Colomer, Pous y Domingo, y cumpliren be los senyors Arxes, Sala, Mas y Alberti; los dos darrers debutants.—P. P.

SABADELL.—Está anunciat per demá diumenge, en lo «Teatro Familiar», l' estreno dels juguets en un acte *La Diafragma* y *La mort del oncle*.

Dimars, á la tarde, en l' «Associació de Catòlics» se posaren en escena las obras en un acte *Sebas al cap* y *Los grills de las sebas*.—J. F.

SARRIA.—En lo luxós teatret dels PP. Escolapios s' hi estrená diumenge passat un grandió drama del doctor Gatell, que fou justament apreciat en lo que val. Lo dimars s' hi cantá l' aixerida sarsuela *Lo sant del amo*.—V. S.

VENDRELL.—Dijous en lo teatro del «Cassino Circo» hi debutá ab molt bon éxit la companyia de sarsuela que dirigeix el mestre Rius.—L. L.

TARRASSA.—En lo teatro de la «Juventud Católica» lo diumenge passat s' hi representá la comedia *L' endevinayre*.—A.

GRACIA.—En lo «Centre Moral Instructiu», y á benefici dels soldats malalts y ferits que tornin de la guerra, s' hi representaren lo diumenge passat las produccions d' en Pitarra *Sota terra* y *Cura de moro*.

EN LA BANYA GRACIENSE, la nit del 28 de Febrer, además de l' estreno del qual ja 'n parlem en altre lloch d' aquest número, se representaren las xistosas produccions *Sense argument* y *De panxa al sol*, alcansant bona interpretació.—S.

SANT MARTI DE PROVENSALS.—Al «Cassino Aurora Martinense» diumenge á la tarde va posarse en escena lo drama *Lo full de paper*, que obtingué bon desempenyo, sobressurtint las senyoras Cervera y Llonch y los senyors Elías, Minguet y Forquet, baix la experta direcció del senyor Sangenis. Acabá ab la pessa *Ditxós ball de máscaras*.

VICH.—En lo «Teatro del Café de Catalunya» s' han representat durán la setmana per la companyia de sarsuela que dirigeixen los senyors Rovira y Felio, entre altres obras, las catalanas *Lo somni de la Ignocencia*, *A pel y á rapel*, *Lo pagés de l' olla* y *La nena del Vendrell*. Totas han tingut una bona acullida, distingintshi los senyors Perejamo, senyora Puig Cerver y los senyors Tello, Claramunt, Echene, Serra y Pujol.—J. V.

IGUALADA.—Al «Centre Tradicionalista» se posá lo dia 21 passat, l' important drama *Clarís* y la pessa *Tres que 'n fan quatre*, distingintshi molt los senyors Barral, Puigdemolas, Font, Rosich, Faura, Porredon y Roca, obtenint grans aplausos del numerós públich.—B.

Sonet

Ja ha passat Carnaval; ja lo bullici
 ha fugit altre cop de nostra vora
 l' alegría y gatsara, tots á l' hora
 son ardor han deixat, y son desfici.

La Quaresma 's presenta ab son silici
 desterrant d' aprop seu, fera y traydora,
 la festa tan hermosa y seductora
 que cura 'l mal present, ab l' artifici.

Ja s' ha fet son enterro; ja sa gloria
 s' ha dissipat com fum ¡sembla mentida!
 son regnat ha passat á la historia
 per culpa d' una Vella ja pansida
 plena d' hipocresisme, mals y escoria...
 Lo mort será plorat ¡ella malehida!

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Novas

AB lo número present se reparteixen 32 planas del drama *Riallas y plorallas*, del que sols ne faltan 4 que anirán al vinent.

Continuará la publicació de *Las amellas de Arenys*, de Arnau, y comensará lo quadro dramátich de gran éxit *Vida y mort*, original de

Joseph Pujadas Truch.

Després d'una estada de dotze dias en nostra ciutat se trova ja altra volta á Madrid l' eminent autor dramátich D. Joseph Feliu y Codina, que en calitat d'advocat deu dur la defensa de nostre estimat company D. Joseph Ximeno y Planas, en lo consabut Recurs que com ja s'ha dit deu veurers devant lo Tribunal Suprém lo próxim dia 16 del corrent.

Ha mort en lo manicomi de Carabanchel, hont havia ingressat feya tres setmanas, lo celebrat literat aplaudit autor dramátich Ricardo Blanco Asenjo.

Havent sigut en gran número las respostas que s'han rebut á la pregunta que proposarem en lo número passat, no 'ns es possible publicar la que ha sigut premiada, lo qual queda en peu pera 'l número vinent, aixís com també lo fallo referent al Concurs de Corrandas.

Nostre apreciat colega *Lo Somatent*, de Reus, en lo seu número corresponent á diumenge últim, formula una protesta qu' en honor á la veritat nos ha satisfet moltíssim.

Es la tal, responent á la indicació que ferem en nostre «Servey de fora» del número passat, per haver insertat l'estimat colega un anunci, en lo qual se donava com á original de cert autor, una comedia que, junt ab catorce més de la mateixa procedencia se demostrá públicament no existir tal pretenguda originalitat.

Diu *Lo Somatent*, que no 's feya solidari de tal qualificatiu, donchs que com ja es sabut, las empresas portan los anuncis redactats y no es possible respondrer de las barbaritats que en tal sentit pugan contenir.

En efecte, essent també aquesta nostra opinió, sols indicarem que l' havian fet incorrer en una incertitut pera qu' ell dongués lo tant de culpa á qui la tingués, cosa que molt dignament ha sapigut fer, per escarment de *lleugeresas* d' empresaris, que sense voler perjudican lo bon nom de la nostra escena, posanthi lo que ja 's tenia d' haver retirat temps ha.

Agrahim de cor los elogis qu' ens dirigeix *Lo Somatent*, que ja sabém qu' en honor á la veritat sempre 'l trovém al costat nostre.

A Barcelona lo passat Carnaval ha tingut alguna nota que l' ha tret algo del ensoyiment y mal gust que venia caracterisantlo en los últims anys. Aquesta ha sigut deguda especialment á la cabalgata infantil y á la festa ciclista, per qual resultat mereix la més entussiasta felicitació la Junta organitzadora. Sempre será obra meritoria encarrilar lo gust artístich, estimulanti lo á manifestarse sempre que hi haigi ocasió, haventho lograt al present ab molt més lluhiment de lo qu' era d' esperar donat lo curt espay de temps de qu' es disposava.

Divendres vinent se celebrará en lo teatro Romea lo benefici del celebrat actor genérich senyor Llano. Forman lo programa quatre obras escullidas.

Los celebrats autors dramátichs senyors Fernando Guerra y Joseph Maria Pous, han escrit ab colaboració un drama castellá en quatre actes, titulat, *Entre la vida y la muerte*, y una sarsuela en un acte, també castellana, denominada: *Ni él es él, ni yo soy yo*.

Tenim entés que dits senyors han escrit abdos produccions per encárrech de dos empresas de teatros d' aquesta ciutat, á fi d' estrenarlas en la present temporada.

LICEO.—Comensa aquesta nit la nova temporada á cárrech de la companyia Giovannini, de la que 'n forman part las celebradas germanas Tani. La opereta escullida per inauguració es la tan renombrada *Cin-ho-ha*.

NOVETATS.—Inaugura avuy una companyia lirica espanyola, de la que 'n forman part la senyoreta Landy, Gruas é Isaura y 'ls senyors Alcántara, Segura y Gamero.

Se posarán en escena durant la temporada, importants estrenos.

ROMEA.—A pesar del *doble éxito*, fa onze dias qu' ha desaparecut del cartell l' últim estreno de la obra *no original*. R. I. P.

ELDORADO.—Está anunciat l' estreno de la sarsuela *Las bravias*, de la que parlarém en lo número vinent.

GRANVÍA.—Ab las duas companyias de vers y sarsuela al hora, segueix atrayent molta concurrencia. Per si no era prou la variació, en las últimas funcions hi ha pres part l' eminent prestidigitador Manel de Infantes.

CIRCO ESPAÑOL MODELO.—S'hi han donat varias representacions de la celebrada producció *Lo somni de la Ignocencia*.

FRONTÓN CONDAL.—Portal-Ibaceta, vermells, contra Tacolo-Guruceaga, blaus, lluytaren en la tarde del dimecres. Desde l' igualada en el tanto quatre, conseguiren gran ventatja los vermells, pero al arribar al tanto 39, en que tornaren á igualarse, los blaus apretaren de debó, conseguint apuntarse los demás tantos hasta el 50, per un no més sos contraris.

CIRCOL OBRER (carrer Sant Simplicí).—Ab bastanta concurrencia s' hi representaren l' últim diumenge las xistosas pessas *La bola de neu*, *Sebas al cap*, *Grills de las sebas* y *La loteria*, siguent ben desempenyadas per los socis aficionats de dit Centre.

PATRONAT DEL OBRER.—Lo programa del diumenge á la tarde lo formaban lo bonich drama *Huch el pastor* y l' estreno de *Oncles y nebots*, que ressenyem en altre part.

ESCOLAS PÍAS.—En las de Sant Antoni s' hi ha representat l' humorada *Sebas al cap*.

En las del carrer Ample, 28, *L' últim inglés*, *Entre 'l menescal y 'l metje* y *L' embaixador del hivern*. Los petits actors Ruiz, Casas, Brufau, Juncá, Muns, Baqué, Raventós y demás qu' hi prengueren part hi escoltaren bona cosa d' aplausos, debent fer menció especial del senyoret Casals, que presentant molt be los tipos pensats per els autors, feu las delicias del públich, demostrant ésser de la pasta dels bons actors.

FOMENT RECREATIU DEL INSTITUT.—Aquesta nit deu verificarse lo benefici del intelligent director d'escena don Antoni Roca. Lo programa es escullidíssim y las simpatías ab que compta lo beneficiat fan assegurar que 's veurá molt concurrègut lo teatro Olimpo, hont actúa aquesta societat.

Dins pochs dias s'estrenará en dita societat una comedia titulada *Flaquesas humanas*, original de nostre colaborador Quimet Borrell.

LA PALLARESA.—Baix aquest titol s'inaugura demà á la tarde una societat instalada al carrer Nou, núm. 43, entresol.

Sabém anima á la Junta y conta ab medis suficients lo celebrar importants diversions tarde y nit dels dias festius, que consistirán en balls de societat y funcions dramáticas. Pera aquest últim objecte conta ab un quadro de companyia catalana, un de castellana y altre de pantomima. Lo quadro de companyia catalana corre baix la direcció de don Vicens Giralt, á qui l'anima lo propòsit de posar en escena las millors obras del repertori y de dignitat literaria.

Está ja en ensaig lo preciós drama *La copa del dolor*.

Ab tals antecedents no es de duptar que s'ha de veurer molt favorescuda la nova societat.

Enigmas

Xarada

Una vocal es *primera*,
Segona preposició
Nota musical *tercera*
Y 'l *total* nena encisera
Qu'ahi li vaig fe un petó.

J. AVELTÀ.

* *

La solució en lo número pròxim

Solució al geroglífich del número passat: *Una desgracia may ve sola.*

Correspondencia

Joseph Bataller: no pot combinarse.—Lluís Garcia: no está prou acertat.—Felip Solé Olivé: va be, pero es molt extensa.—Fhas: es gastat.—M. Argimón: va be.—Quimet Borrell: no va mal, encare que no es nou.—Pau Paperer: se li agrahirá, pero n'hi gastí ni fassi gastar céntims, envihi com original d'impremta.—Joseph Escachs Vivet: be.—J. Torruella Tomás: rebut, be y un milló de gracias.—Noy de Reus: es poca cosa.—Galcerán: rahó que 's sobra, y si dirigissin protestas aixís als empresaris ó directores de companyia, aviat s'acabaria. Atendré la part qu'ens correspon.—Ratoví: no les recordém; pot anar.—Rafel Estór: no 's pot ser per tot, y menos si no avisan.—Sarrado: s'agraheix de tot cor.

SECCIÓ DE REGALOS

Qui al cel escup...

Bonica comedia en un acte. — Preu: **4 rals**
Pot obtenirse per **1 ral** en l'Administració d'aquest periódich

Com que n'hi han pochs exemplars, sols se respon de servir als primers que ho sollicitin. Los de fora deuen abonar 5 céntims més per gastos d'envió.

Hs.	Ds.		
11	4	<i>La herencia del oncle Pau</i> , c.; 4 a.	8 rals
9	3	<i>Lo timbal del Bruch</i> , drama, 4 a.	8 »
10	1	<i>Lo grá de mesch</i> , comedia, 4 actes.	8 »
8	2	<i>La copa del dolor</i> , drama, 3 actes.	8 »
9	1	<i>La marca de foch</i> , drama, 3 actes.	8 »
5	1	<i>Riallas y plorallas</i> , drama, 3 actes.	8 »
7	2	<i>Gala Placidia</i> , tragedia, 3 actes.	8 »
12	5	<i>¡Viva 'l divorci!</i>	8 »

DESFALLIMENT

Preciosa melodia catalana. — Preu de regalo: **4 rals**

LO DIJOUS GRAS

bonich quadro de costums, en un acte — Preu: **2 rals**

MAY MÉS FRONTÓN

Apropòsit en un acte, en vers. — Preu: **2 rals**

Lo senyor Palaudarias

Continuació de *Lo somni de la Ignocencia*
Preu: **1 pesseta**

Lo Teatro Regional

Publicació sens rival en sa classe. — Única Biblioteca Teatral Catalana. — 79 obras publicadas

Los que 's suscrigan aquesta setmana, rebrán completa la comedia *Riallas y Plorallas*, y la obra que esculleixin d'entre las publicadas

Preu de suscripció: **2 ptas. trimestre**

Per caracterisarse, los llapis **FORTON** son los millors

Preu: **3 pessetas**